

Uitwisseling over cases

Jo Vercauteren

6 juni 2026, Dag van de club-API

SPORTIEQ
slim & verantwoord sporten

Programma

- 1 Opwarming – 15 min
- 2 Stappenplan club-API: korte samenvatting – 15 min
- 3 Uitwisseling over cases – 60 min
- 4 Cool-down – 15 min

Opwarming

1

MISSIE SPORTIEQ

We willen dat iedereen sport zorgeloos kan beleven. Daarom ondersteunen we de hele Vlaamse sportsector bij het realiseren van een gezond en ethisch sportklimaat.

Van recreatieve sporter tot topatleet, van mens tot organisatie. Zo beschermen we de fysieke, psychische, sociale en seksuele integriteit van iedereen.

01

Kennis
delen

02

Beleids-
ondersteuning

03

API-
ondersteuning

04

Opleiding &
bijscholing

**Grensoverschrijdend
gedrag**

**Veilig en motiverend
coachen**

Fair play

Gender en diversiteit

Blessurepreventie

**Mentaal en fysiek
welzijn**

**Sporten met
chronische
aandoeningen**

...

Wie
ben
jij?

Welke 3 woorden associeer
jij met je rol als API?

Stappenplan club-API

Stappenplan voor de club-API

0

FASE

AFBAKENING: gaat het om een integriteitsvraagstuk?

Bekijk of de melding gaat over een vorm van grensoverschrijdend gedrag:

- Fysiek geweld (bv. slaan, schoppen, bijten, ...)
- Psychisch geweld (bv. uitschelden, kleineren, bedreigen, ...)
- Seksueel geweld (bv. seksueel getinte opmerkingen, aanrakingen, verkrachting, ...).
- Verwaarlozing (bv. geen water mogen drinken, medische zorg ontzeggen, ...)
- (Online) pesten

JA ➡ Melden aan de club-API

NEE ➡ Bij wie binnen de club kan je terecht?

Probeer binnen 48u te laten weten dat je de melding goed ontvangen hebt.

1

FASE

IN KAART BRENGEN van de situatie

Heb je een duidelijk beeld van de situatie?

NEE ➡ Voer een inschattingsgesprek: Wie, Wat, Waar, Wanneer

JA ➡ Stel bijkomende vragen:

- Zijn er al stappen ondernomen?
- Zijn de verwachtingen duidelijk?

TIP: Koppel steeds goed terug over de stappen die je zet en zal zetten.

Probeer binnen 1 à 2 weken zicht te krijgen op de situatie.

BIJ ACUUT GEVAAR

- Verwijs door naar hulpverlening of politie (nummer 112).
- Niet zeker of het acuut is? Doe navraag bij 1712, CAW of VK.

2

FASE

INSCHATTEN van de ernst & inwinnen van advies

INTERN OVERLEG

Zijn alle toetsstenen bekeken?

- Grenswijssysteem
- Gedragscodes
- Wettelijk kader

TIP: Overleg met de mensen uit het noodteam van de club. Respecteer je discretieplicht en deel enkel informatie op basis van 'need to know'.

NOOD AAN EXTERN ADVIES?

- Contacteer de federatie-API. Die kan advies geven en je doorverwijzen naar externe partners.
- Neem contact op met Hulplijn 1712.

Probeer binnen 2 weken tot een ernstinschatting te komen

SPORTIEQ
slim & verantwoord sporten

SPORT.
VLAANDEREN

Stappenplan voor de club-API

3
FASE

ADVIES formuleren en uitvoeren

TIP: Als API formuleer je een advies aan je clubbestuur om met de situatie om te gaan. Het clubbestuur is verantwoordelijk voor het uitvoeren van dit advies of kan iemand hiervoor verantwoordelijk stellen (bv. jeugdcoördinator, trainer, ...)

INTERNE OPVOLGING

Moedig positief gedrag aan

Is een pedagogische reactie nodig?
Bijvoorbeeld afspraken maken, slecht gedrag benoemen, ...

Voer de passende actie(s) uit.

Probeer binnen 2 weken een advies te formuleren

EXTERNE OPVOLGING: contacteer altijd de federatie-API!

Is een informele procedure mogelijk? (bemiddeling, preventieve maatregelen, herstelgesprekken, ...)

JA Voer de passende actie(s) uit.

NEE Formele procedure:

- Bekijk het sanctionerend kader van je club/federatie
- Klacht bij politie/parket
- Intern tuchtorgaan federatie of Vlaams Sporttribunaal

Is er nood aan professionele hulpverlening? Bekijk onze verwijslst

OPGELET: clubbestuur = eindverantwoordelijke

4
FASE

NAZORG en evaluatie

Worden gemaakte afspraken nageleefd?

Hoe voelen de betrokken partijen zich ondertussen?

Kan de case worden afgesloten?

NEE

Ga terug naar fase 3 en herevalueer de eerder gemaakte afspraken.

JA

Ga naar fase 5 en ga preventief aan de slag.

TIP: Spreek duidelijk af wie contact opneemt met de betrokkenen en wanneer. Zorg ervoor dat zij steeds een contactpersoon blijven hebben.

5
FASE

BELEID verbeteren

TIP: Evalueer tijdens een eerstvolgende bestuursvergadering het beleid van de club. Als API kan je vanuit je ervaringen advies geven aan het clubbestuur. Sluit dus aan bij deze vergadering.

Enkele vragen ter inspiratie:

- Hoe verliep de communicatie tussen club-API, federatie-API en het clubbestuur?
- Is het incident op een goede manier afgehandeld? Wat was goed en wat kan beter?
- Zijn de gedragscodes volledig/voldoende gekend?
- Zijn onze reglementen sluitend genoeg voor sanctionering?
- Hebben onze vrijwilligers en/of medewerkers nood aan een bijscholing over grensoverschrijdend gedrag?

Voor meer inspiratie, check onze toolkit grensoverschrijdend gedrag voor sportclubs via de QR code.

OPGELET: clubbestuur = eindverantwoordelijke

SPORTIEQ
slim & verantwoord sporten

SPORT.
VLAANDEREN

Wat is jouw ervaring met
dit stappenplan?

Uitwisseling over cases

Eigen situaties?

Uitwisseling aan de hand van het stappenplan

- 1) Toelichting van de case
- 2) Vraag 1: Hoe zou je de situatie in kaart brengen?
- 3) Vraag 2: Wat is jouw ernstinschatting?
- 4) Vraag 3: Wat zou jouw advies zijn voor de aanpak van de situatie?
- 5) Vraag 4: Welke nazorg lijkt hier nodig?
- 6) Vraag 5: welke beleidsacties zijn hier nodig? Op welke manier zou je de evaluatie van de case organiseren?

1) Uitleg over de situatie

**Bespreek: Hoe zou jij de
situatie in kaart brengen?**

Ervaring van de club-API

**Bespreek: Wat is jouw
ernstinschatting?**

Ervaring van de club-API

**Bespreek: Wat zou jouw
advies zijn om de situatie
aan te pakken?**

Ervaring van de club-API

**Bespreek: Welke nazorg
lijkt hier nodig?**

Ervaring van de club-API

Bespreek:

- * welke beleidsacties zijn hier nodig?
- * Op welke manier zou je de evaluatie van de case organiseren?

Ervaring van de club-API

Case 1: Roddels in de sportclub

Roddels in de sportclub

🔗 <https://www.grenswijs.be/roddels-sportclub>

Lotte, 15 jaar, hoort voor het eerst dat er allerlei roddels over haar verspreid worden door een groep meisjes van de sportclub. Ze zeggen dat ze geflirt heeft met een trainer en trekken bepaalde situaties helemaal uit de context. Eén van de meisjes wil ook niet naar een feestje gaan als Lotte er zou zijn. Lotte is binnen de club één van de betere atletes. Het zorgt voor jaloezie bij de andere meisjes omdat zij regelmatig voorrang krijgt om de club te vertegenwoordigen op wedstrijden.

**Bespreek: Hoe zou jij de
situatie in kaart brengen?**

Bespreek: Wat is jouw ernstinschatting?

Maak jouw ernstinschatting via:

<https://www.grenswijs.be/s/chat-situaties-in/roddels-de-sportclub#vraag>

Roddels in de sportclub

- ◆ Toestemming/akkoord: niet oké
- ◆ Vrijwilligheid: oké
- ◆ Gelijkwaardigheid: niet helemaal oké
- ◆ Context: niet oké
- ◆ Ontwikkeling/functionering: niet oké
- ◆ Impact: niet oké

Bespreek: Wat zou jouw advies zijn om de situatie aan te pakken?

Bepaal jouw reactie via:
<https://www.grenswijs.be/reageer-op-deze-situatie/roddels-de-sportclub#vraag>

No Blame - 7 stappen

**Bespreek: Welke nazorg
lijkt hier nodig?**

Bespreek:

- * welke beleidsacties zijn hier nodig?
- * Op welke manier zou je de evaluatie van de case organiseren?

Case 2: Zeer kritische trainer voor jonge sporter

Zeer kritische trainer

Wout is sinds het begin van het seizoen de nieuwe golfcoach van Jan. Wout is echter zeer kritisch voor Jan (15 j). Jan kan nooit iets goed doen en zijn techniek zou op niets trekken. Wout geeft ook geen concrete tips om zijn techniek te verbeteren. Hij breekt enkel alles af. Jan heeft nog weinig zin in de trainingen en weet niet wat hij kan doen om zijn coach tevreden te stellen. Bij de andere golfers binnen zijn team is Wout positiever en geeft hij wel opbouwende kritiek.

**Bespreek: Hoe zou jij de
situatie in kaart brengen?**

Bespreek: Wat is jouw ernstinschatting?

Maak jouw ernstinschatting via:
<https://www.grenswijs.be/s/chat-situaties-in/zeer-kritische-trainer-voor-jonge-sporter#vraag>

Zeer kritische trainer

- ◆ Toestemming/akkoord: niet oké
- ◆ Vrijwilligheid: niet oké
- ◆ Gelijkwaardigheid: niet oké
- ◆ Context: niet helemaal oké
- ◆ Ontwikkeling/functionering: niet oké
- ◆ Impact: niet oké

Bespreek: Wat zou jouw advies zijn om de situatie aan te pakken?

Bepaal jouw reactie via:
<https://www.grenswijs.be/reageer-op-deze-situatie/zeer-kritische-trainer-voor-jonge-sporter>

Bespreek

1. Reactie naar Jan
2. Reactie naar trainer Wout:
=> Reactie kan door andere persoon van de club gebeuren (vb. trainersverantwoordelijke, jeugdcoördinator, bestuurslid,...).

**Bespreek: Welke nazorg
lijkt hier nodig?**

Bespreek:

- * welke beleidsacties zijn hier nodig?
- * Op welke manier zou je de evaluatie van de case organiseren?

Case 3: Verplicht deelnemen aan wedstrijd ondanks rugblessure

Druk om te spelen met blessure

Lies, een 15-jarige hockeyspeelster, heeft een rugblessure opgelopen vlak voor een belangrijke wedstrijd. Haar volwassen trainster smeekt haar om de trainingen verder te zetten en deel te nemen aan de wedstrijd. Zonder Lies is het team verloren en kunnen ze niet winnen. De wedstrijd is immers cruciaal om over te gaan naar een hogere divisie volgend seizoen. Ze overtuigt Lies om door te zetten ondanks de pijn en het doktersadvies om te rusten.

**Bespreek: Hoe zou jij de
situatie in kaart brengen?**

Bespreek: Wat is jouw ernstinschatting?

Maak jouw ernstinschatting via:

<https://www.grenswijs.be/schat-situaties-in/verplicht-deelnemen-aan-sportwedstrijd-ondanks-rugblessure#vraag>

Verplicht deelnemen wedstrijd met blessure

- ◆ Toestemming/akkoord: niet oké
- ◆ Vrijwilligheid: niet oké
- ◆ Gelijkwaardigheid: niet oké
- ◆ Context: niet oké
- ◆ Ontwikkeling/functionering: niet oké
- ◆ Impact: niet oké

Bespreek: Wat zou jouw advies
zijn om de situatie aan te
pakken?

Bepaal jouw reactie via:
[https://www.grenswijs.be/reag
eer-op-deze-
situatie/verplicht-deelnemen-
aan-sportwedstrijd-ondanks-
rugblessure](https://www.grenswijs.be/reager-op-deze-situatie/verplicht-deelnemen-aan-sportwedstrijd-ondanks-rugblessure)

Besprek

1. Reactie naar Lies

2. Reactie naar trainster

⇒ Reactie kan door andere persoon van de club gebeuren (vb. trainersverantwoordelijke, jeugdcoördinator, bestuurslid,...).

3. Reactie naar ouders

**Bespreek: Welke nazorg
lijkt hier nodig?**

Bespreek:

- * welke beleidsacties zijn hier nodig?
- * Op welke manier zou je de evaluatie van de case organiseren?

Cool-down

Vragen?

Meer info: sportieq.be

- ❏ [Lijst federatie-API's](#): overzicht van alle federatie-API's.
- ❏ [Verwijslijst](#): Overzicht van organisaties voor hulp en advies.
- ❏ [Aan de slag als club-API – Sportieq](#): Club-API pagina: Alle handige info voor club-API's op 1 pagina
- ❏ [Safe Sport Allies omstandertoolbox](#): materiaal om met sporters, trainers, ouders en bestuurders over grensoverschrijdend gedrag te spreken.
- ❏ [Wij Pestvrij toolkit](#): Handleiding, actieplan en poster om je eigen wij pestvrijbeleid uit te werken.
- ❏ [Veilig Sportklimaat Zelfscan en toolkit](#): Bepaal waar je momenteel staat met je beleid en welke acties je kan ondernemen.
- ❏ [Sport met grenzen vlaggesysteem box](#): Ga in de club met bestuurders en trainers in discussie over 30 situaties van grensoverschrijdend gedrag.
- ❏ [Spel Sport met Grenzen op jongerenmaat](#): Ga met jongeren tussen 12 en 18 jaar op een speelse manier in gesprek over lichamelijk en seksueel grensoverschrijdend gedrag.

Bedankt om club-API te
zijn!

Zuiderlaan 13 • 9000 Gent • info@sportieq.be

www.sportieq.be